

ЧАМДЕСУН үтмэк—палить.

ЧАМЕСУН үтүлмэк—зажигаться, опалиться. ◇ **Бокни-**

чаъмесун.

җаныб үтүлмэк—сгореть, опаляться.

ЧАМЕЦИ үтүлмүш—паленый.

ЧАПУН сәпмэк, сәпмә—сыпь.

ЧАПЕСУН сәпмэк—высыпать.

ЧУ түпүрчәк—плевок.

ЧУПСУН¹ јолмаг, јолуб тәмизләмәк—вырвать, выщипывать; очищать.

ЧУПСУН² түпүрмәк—плевать.

ЧУПУН¹ јолма, тәмизләмә—вырывать, очищать.

ЧУПУН² түпүрчәк—плевок.

Дж

ДЖАГЪ сәксәнмә—вздрагивание.

ДЖАГЪДЕСУН сәксәндирмәк—испугать.

ДЖАГЪПЕСУН сәксәнмәк—содрогнуться, вздрогнуть.

ДЖАЛАГЪ 1) чалаг, јапышдырма, тахма—прививка, приделка, приклеивание; 2) с. х. чалаг, гәләм (*биткиләри чалаг етмәк*)—прививка, окулировка (растений).

ДЖАЛАГЪБАКСУН 1) чалаг олмаг, јапышмаг—быть привязанным, приклеенным; 2) чалаг олмаг—быть привитым.

ДЖАЛАГЪБЕСУН 1) чалагламаг, јапышдырмаг—пришивать, приделывать, привязывать; 2) с. х. чалагламаг, чалаг етмәк (*биткиләри*)—прививать (*растения*).

ДЖАЛАГЪЛУГЪ чалаглыг, јапышганлыг—окулировка, прививание.

ДЖАЛГЪБА¹ пејвәнд—привитый.

ДЖАЛГЪБА² чаван ағач—молодое дерево.

ДЖАМ (-ур-ух) чам—медная чаша.

ДЖАМАГЪБАТ (-ух//хо) чамаат, халг, күтлә—публика, люди, народ, общество.

ДЖАМАТТИУГЪ чамаатлыг, ичтимаилик—община, общественность.

√ ДЖАН см. Елмух.

ДЖАФА чәфа, әзијјәт, әзаб—мучение, мука, страдание,

ДЖАФАБЕСУН чәфа етмәк, әзијјәтә салмаг—мучить, тревожить.

ДЖАФАЗАПСУН чәфа чәкмәк, әзијјәт чәкмәк; зәһмәт чәкмәк, әлләшмәк—мучиться, страдать; трудиться, стараться.

ДЖАБЫЙИЛ (-ух//хо) чаван, кәнч—молодой, юноша.

ДЖАБЫЙИЛЛУГЪ чаванлыг, кәнчлик—молодость, юность.

ДЖАБГЪАБННАБМ *мн. нет. миф.* чәһәннәм—ад.

□ ДЖаБГЪАБННАБМАБ ТАЙСУН чәһәннәмә кетмәк—пойти в ад, к черту.

ДЖАБГЪАБННАБМАБ-КОРА чәһәннәмә-кора—ну черт с ним, ну его к черту.

ДЖАБГЪАБННАБМЛУГЪ чәһәннәмлик—адский. ◇

ДЖаБГЪАБННАБМИН АРУХ чәһәннәм оду—огонь адский.

ДЖаБГЪАБННАБМЛУГЪЕ БАКИ чәһәннәмлик олду—сталладским.

ДЖАБМДАБЫ (Н), ДЖЕМДАКИ (В) (-хо//ух) чәмдәк,

леш—падаль, труп.

ДЖАБННАБТ *мн. нет. миф* чәннәт—рай.

ДЖАБННАБТИЛУГЪ чәннәтлик—райский.

ДЖАБНДЖАБФИЛ (Н) см. ДЖаБнджаБфир.

ДЖАБРДЕСУН үтмәк—палить, опалить.

ДЖАБРКАБ//ДЖОБРКАБ (Н), ДЖЕРГАБ (В) (-ох//ух)

чәркә, сыра, сәф—ряд, шеренга, строй.

ДЖАБРКАБ-ДЖАБРКАБ (Н) чәркә-чәркә, чәркә илә—

рядами.

ДЖАБНДЖАБФИР зәнчәфил—имбирь (*белый*).

ДЖАБРМАБ (-ух//ох) чәримә—штраф.

ДЖАБРМАББАКСУН чәримәләнмәк, чәримә олун-

маг—быть оштрафованным.

ДЖАБРМАББЕСУН чәримәләмәк, чәримә етмәк—штра-

фовать.

ДЖАБРМАББОСТИУН чәримә кәсмәк, чәримә тәјин

етмәк, чәримә етмәк—назначить штраф, штрафовать.

ДЖАБГЪРАБ (-ух//ох) чәһрә—ручная прялка.

ДЖАБРДЖИ (-ух//й-ох) гаратикан, тиканлы кол—

колючий куст.

ДЖЕЙЗ (В) (-ух) чәһиз—приданое.

ДЖЕМДАКИ (В) см. ДЖаБмдаБй.

ДЖЕРГАБ (В) см. ДЖаБргаб.

ДЖЕДЖФР (В), ДЖИДЖИР (Н) (-ух//хо) додаг—

губа.

ДЖИАМ (В) см. ЖІам.

ДЖИАМДЕСУН (В) см. ЖІамдесун.

ДЖИГАБР см. Тиъх.

ДЖИГАБРРУ (В) см. ДЖиЯрьлу.

ДЖИБ (В), ДЖУБ (Н) (-ур-ух) чиб—карман.

ДЖИБКИР (-ух//хо) чибкир, огру—карманщик, вор.

ДЖИДА (-ух//ох) чида, низә, мизраг—копье, пика.

ДЖИЯАБРЛУ (Н), ДЖИГАБРРУ (В) икид, горхмаз,

чәсур—храбрый, смелый, отважный.

ДЖИН *миф. мн. нет.* чин—злой дух, бес.
ДЖИНИКІ (-ух// -хо) чардагда артырма, ејван—чердачный балкон.

ДЖИНДЖИКЪ (В) 1) чунајы, тэнзиф—марля; 2) Джинджик (Н) далашган, барышмаз (*ушаг*)—драчун, капризный (*ребенок*).

ДЖИНДЖИЛИМ *см.* Чимчилим.

ДЖИР (-ур-ух) 1) чыр (ағач, мејвә)—дичок, непривитый (дерево, плод). *этирбетирикәл = сьертәк*

ДЖИДЖИР (Н) *см.* Джелжер.

ДЖОКІ (В), ДЖОБІ (Н) ајры, тәк—отдельный.

ДЖОЛАКІ (-ух// -хо) *зоол.* һөрүмчәк—паук.

ДЖОБІ (Н) *см.* Джокі.

ДЖОБРКАБ (Н) *см.* Джаьркаб.

ДЖОКІ-ДЖОКІ (В) ајры-ајры—раздельно, отдельно.

ДЖУГЪАБ//ДЖОГЪАБ (-ух// -хо) чаваб—ответ.

ДЖУПСУН һоппанмаг, тулланмаг, сычрамаг, атданмаг—прыгать, бросаться, кидаться.

ДЖУЪРАБ чүрә, чүр, тәһәр, нөв—вид, род, сорт.

ДЖУЪРАББАБДЖУЪРАБ чүрбәчүр, нөвбәнөв—разный, разнообразный, разного рода.

ДЖУЪРДАБКІ (-ух// -хо) балача сәнәнк, су габы—глиняный кувшин для воды.

ДЖУЪРДЖУЪРКІАЛ (-ух// -хо) шырран, шәләлә, шыр-шыр—водопад.

ДЖУЪГЪУЪР (-ух// -хо) *зоол.* чүјүр—косуля.

ДЖЫГЪАЛ *см.* Пижаьл.

ДЖЫГЪЫР *см.* Ликар.

Ш

ША (В) гум—песок.

ШАВАТІ//ШАГЪАТІ//ШАГЪАТІ јахшы, гәшәнк, көзәл—1) хорошо, красиво, изящно; 2) хороший, красивый, изящный.

ШАВАТІБЕСУН//ШАГЪАТІБЕСУН//ШАГЪАТІБЕСУН јахшылашдырмаг, көзәлләшдирмәк, гәшәнкләшдирмәк, јахшы еләмәк—делать хорошим, красивым, изящным.

ШАВАТІБАКСУН//ШАГЪАТІБАКСУН//ШАГЪАТІБАКСУН јахшы олмаг, көзәл олмаг, гәшәнк олмаг—быть (*стать*) хорошим, красивым, изящным.

ШАВАТІ—ПИС *см.* Пис-шаваті.

ШАВАЛУТІ (Н) *см.* Шабул.

ШАГЪАДЕСУН сәпмәк—спрыснуть, брызгать, высыпать.

ШАГЪАТІ (Н) *см.* Шаваті.

ШАГЪАТІБЕСУН (Н) *см.* Шаватібесун.

ШАГЪАТІБАКСУН (Н) *см.* Шаватібаксун.

ШАД ачылмыш, бурахылмыш—отвязанный, развязанный.

ШАДАРА (-ух// -ох) шадара—редкое решето, грохот.

ШАДБАКСУН ачылмаг, бурахылмаг, ачылыб бурахылмаг—быть отвязанным, развязанным.

ШАДБЕСУН ачмаг, бурахмаг, ачыб бурахмаг—отвязывать, развязывать.

ШАДЕЦИ ачылмыш, бурахылмыш—отвязанный, развязанный.

ШАКЪКЪА мәнәллә—квартал.

ШАЛА гумсал, гумлу јер—песчаное место, песчаный берег.

ШАМ¹ *см.* Шамнаход.

ШАМ² 1) шан (*ары, бал*)—соты, стеарин; 2) шам—свеча.

ШАМАТІ (-ух// -хо) һәфтә—неделя.

ШАМКАЛ (В) (-ух) *бот.* көбәләк—грибы. Маціи шамкал ағ көбәләк—белые грибы.

ШАМНАХОД (-ур-ух) *бот.* шам (*ағачы*)—сосна.

ШАН (-ур-ух) 1) инсан вә һејванларын отурачағы—пятая точка у людей; 2) диб, алт—дно, низ. □ Леветин шан газан(ын) дибі—дно кастрюли.

ШАНУТІ гумсуз—беспесочный. Шануті га гумсуз јер, гумсуз саһә—беспесочная площадь, участок.

ШАП (В) (-ух// -ур-ух) зәј—квасцы.

ШАПІЕСУН говмаг (*мүхтәлиф мә'наларда*)—гнать; выгонять, изгонять.

ШАФАГЪ *см.* Цал.

ШАФАГЪСАКСУН *см.* Цалдесун.

ШАФТІАЛУКІ шәфтәли—персик.

ШАХМАР *зоол.* гызыл илан, шахмар—красная ядовитая змея.

ШАГЪАД шаһад, дәјирманда дән үјүдәркән дәјирманчыја верилән һагг (*дәнлә*)—плата натурой за помол зерна.

ШАГЪАТІ¹ (Н) *см.* Шаваті.

ШАГЪАТІ² (Н) *см.* Шел.

ШАГЪАТІБАКСУН (Н) *см.* Шаватбаксун.

ШАГЪАТІБЕСУН¹ (Н) *см.* Шаватібесун.

ШАГЪАТІБЕСУН² (Н) Шелбесун.

ШАЪКЪ (Н) *см.* Аьхь.

ШАБИН јах, рүтубәтли—мокрый, влажный.

ШАБГЪАБР (-м-ух) шәһәр—город.